

**ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN DIVERSE BEPALINGEN
VAN HET DECREET VAN 7 JUNI 2013 BETREFFENDE HET VLAAMSE
INTEGRATIE- EN INBURGERINGSBELEID**

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

1. Samenvatting

Dit ontwerp van decreet is er op gericht het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid op verschillende punten te wijzigen. Samengevat hebben de wijzigingen aan het decreet betrekking op de volgende onderwerpen:

- de decretale opdrachten van de participatieorganisatie worden aangepast en er wordt gekozen voor een samenwerkingsovereenkomst met de Vlaamse Regering;
- er wordt een beleidskader gecreëerd voor het beleid inzake Nederlands als tweede taal;
- de bijzondere doelgroep van de woonwagenbewoners wordt gewijzigd;
- de rapportering van de commissie Integratiebeleid wordt gekoppeld aan de actualisering van het actieplan en aan het opstellen van een voorstel van doelstellingenkader voor een nieuw actieplan;
- de doorverwijzing en sanctionering van inburgeraars door VDAB en OCMW wordt aangepast;
- de mogelijkheid om binnen het handhavingsbeleid inburgering tegen het vonnis van de politierechter beroep aan te tekenen bij de rechtbank van eerste aanleg wordt ingeschreven;
- de Vlaamse Regering krijgt de bevoegdheid om de lijst met opleidingen aan te vullen die het recht op een flexibel inburgeringstraject openen.

2. Aanleiding en context

Bepalingen m.b.t. de participatieorganisatie

In het regeerakkoord 2014-2019 van de Vlaamse Regering is opgenomen dat de Vlaamse overheid de werking garandeert van een erkende participatieorganisatie die optreedt als een forum van personen van buitenlandse herkomst, met voldoende spreiding zoals decretaal bepaald.

De beleidsnota Integratie en Inburgering 2014-2019 heeft de rol van de participatieorganisatie als belangenbehartiger en spreekbuis van personen van buitenlandse herkomst bevestigd en kondigde aan dat er onderzoek zou worden uitgevoerd naar succesvolle methodieken van beleidsparticipatie van personen van buitenlandse herkomst en belangenbehartiging in binnen- en buitenland. Op basis

hiervan zou bekeken worden welke acties kunnen ondernomen worden om de beleidsparticipatie van deze doelgroep waar nodig bij te sturen.

Het onderzoek naar beleidsparticipatie van personen van buitenlandse herkomst, uitgevoerd onder promotorschap van HIVA-KU Leuven en in samenwerking met KEKI-Kenniscentrum Kinderrechten, Instituut voor de overheid en de Wakkere Burger werd eind 2016 afgerond.¹

Beleidsparticipatie werd hierbij opgevat als participatieactiviteiten in verschillende fases van de beleidscyclus, geïnitieerd door de overheid of ontstaan als initiatieven van individuen, groepen of het middenveld, die de intentie of het effect hebben overheidsbeleid te beïnvloeden.

Het onderzoek bevat ook enkele aanbevelingen m.b.t. het Minderhedenforum als erkende participatieorganisatie. Het onderzoek bevestigt dat het Minderhedenforum de rol heeft van vertegenwoordiger of belangenbehartiger voor belangen en behoeften van personen van buitenlandse herkomst, met betrekking tot een breed gamma aan inhoudelijke thema's, niet enkel integratie of cultuur, maar ook werk, onderwijs, gezondheidszorg, sport, enz.

Om die rol ten volle te kunnen opnemen, bevelen de onderzoekers aan dat het Minderhedenforum als dusdanig explicieter een koepel wordt van actoren die activiteiten in beleidsparticipatie met personen van buitenlandse herkomst ondernemen of ondersteunen. Deze actoren kunnen verenigingen zijn. Het kunnen ook burgers of experts zijn. Dergelijke verbredingsoefening is cruciaal om beleidsparticipatie open te trekken naar niet-verenigde personen. Het zal ook de representativiteit ten goede komen. Hoewel perfecte representativiteit noch haalbaar noch noodzakelijk is, is het in een evoluerende samenleving immers noodzakelijk om op continue wijze verbreding te zoeken, om nieuwkomers en nieuwe generaties te betrekken, en in het algemeen in te spelen op evoluerende interesses en behoeften van de bevolking.

Dit impliceert volgens de onderzoekers een decreetswijziging. Het decreet zou expliciet de rol van het Minderhedenforum als koepel van beleidsparticipatie-actoren moeten beschrijven. De onderzoekers geven daarnaast aan dat geopteerd zou kunnen worden om een (beheers)overeenkomst af te sluiten met het Minderhedenforum die wederzijdse verantwoordelijkheden en verwachtingen regelt betreffende beleidsparticipatie van personen van buitenlandse herkomst.

Deze aanbevelingen vormden de aanleiding om hoofdstuk 4 van het decreet van 7 juni 2013 op enkele punten te wijzigen. De decretale opdrachten van de

¹ L. Vermeersch, S. Van den Broucke, P. De Cuyper, K. Herbots en J. Van Damme. 2016. Beleidsparticipatie van personen van buitenlandse herkomst in Vlaanderen. Geraadpleegd van <http://integratiebeleid.vlaanderen.be/publicaties/onderzoek-beleidsparticipatie-van-personen-van-buitenlandse-herkomst-in-vlaanderen>

participatieorganisatie worden meer toegespitst op de beleidsparticipatie van de bijzondere doelgroepen van het integratiebeleid en er wordt voor gekozen om een samenwerkingsovereenkomst af te sluiten tussen de Vlaamse Regering en de participatieorganisatie.

Het Minderhedenforum wordt op dit moment erkend en gesubsidieerd als participatieorganisatie op basis van de bepalingen van hoofdstuk IV/1 van het decreet van 28 april 1998 betreffende het Vlaamse integratiebeleid. Op basis van deze bepalingen heeft het Minderhedenforum een meerjarenplan opgemaakt dat loopt tot 31 december 2020. Vanaf 1 januari 2021 zal de samenwerkingsovereenkomst van start gaan. Op die datum zal hoofdstuk IV van het decreet van 28 april 1998 opgeheven worden en zal hoofdstuk 4 van het decreet van 7 juni 2013 in werking treden.

Beleidskader Nederlands als tweede taal

Omdat kennis van het Nederlands de toegangspoort is tot volwaardige deelname aan de samenleving, is in het regeerakkoord de beleidsintentie opgenomen om het aanbod Nederlands als tweede taal (NT2) beter af te stemmen op de noden en behoeften van de anderstalige. De conceptnota 'Uitbouw van een slagkrachtig NT2-beleid' van 25 maart 2016 concretiseert deze beleidsintentie. De nota schetst het kader voor een doelgericht en doelmatig NT2-beleid en voor een betere invulling van de opdrachten van het EVA zowel wat betreft de intake, testing en doorverwijzing van anderstaligen naar het meest gepaste aanbod NT2, als wat betreft de regie over dit aanbod.

Met voorliggende decreetsaanpassing wordt het beleidskader gecreëerd voor het NT2-beleid.

Bijkomend worden nog enkele kleinere wijzigingen doorgevoerd.

3. Advies SERV en VLOR

De SERV behandelde de adviesvraag binnen de Commissie Diversiteit en gaf op 7 mei 2018 zijn advies over het voorontwerp van decreet. De Vlor gaf op 8 mei 2018 zijn advies over het voorontwerp van decreet. De opmerkingen van de beide adviesorganen worden gezamenlijk onder deze titel behandeld.

3.1 Doelgroep van het integratiebeleid

De Commissie Diversiteit kan zich niet vinden in de definitie van personen van buitenlandse herkomst die wordt gehanteerd en stelt zelf de volgende definitie voor: "*Personen met een huidige nationaliteit of een nationaliteit bij geboorte van een land van buiten de EU15-landen of een persoon van wie minstens één ouder of twee grootouders een huidige nationaliteit of een nationaliteit bij geboorte van*

een land van buiten de EU-15 landen heeft". Deze definitie is gebaseerd op de Vesoc-definitie van personen met een migratie-achtergrond. De Vlor heeft dezelfde aanbeveling. De Commissie Diversiteit en de Vlor vragen bovendien om te verduidelijken en te objectiveren wat bedoeld wordt met 'vaststelbare achterstandspositie'.

Daarnaast vraagt de Commissie Diversiteit om alle woonwagenbewoners blijvend te erkennen als bijzondere doelgroep binnen het integratiebeleid, ook wanneer ze op een residentieel terrein wonen. Ook de Vlor is bezorgd over het wegvallen van de residentiële woonwagenbewoners in het decreet. De Commissie Diversiteit pleit ervoor om ook vanuit het EVA aandacht te behouden voor de groep van woonwagenbewoners.

Ten slotte vraagt de Commissie Diversiteit om binnen het Vlaamse integratiebeleid- en inburgeringsbeleid specifieke decretale opdrachten rond vreemdelingen zonder wettig verblijf te formuleren en te verduidelijken welke ondersteuning door wie wordt geboden. De Vlor stelt vast dat er voor deze doelgroep geen opdrachten worden toegekend aan het EVA en is bezorgd over mogelijke toekomstige implicaties voor andere beleidsdomeinen.

3.1.1. Definitie van personen van buitenlandse herkomst

De gehanteerde definitie van personen van buitenlandse herkomst is niet nieuw en wordt ook niet gewijzigd. De Vlaamse overheid heeft in het verleden al meermaals verduidelijkt waarom er voor deze definitie gekozen wordt². Ook de invulling van het begrip 'vaststelbare achterstandspositie' werd in het verleden reeds toegelicht.³

3.1.2. Woonwagenbewoners als bijzondere doelgroep

Er wordt uitdrukkelijk voor gekozen om vanuit het integratiebeleid te focussen op de rondtrekkende woonwagenbewoners. Bijzondere aandacht die nog vereist is voor de woonwagenbewoners die op een residentieel terrein verblijven, moet worden opgevangen binnen het reguliere beleid van de diverse beleidsdomeinen.

3.1.3. Taken van het EVA voor woonwagenbewoners

De wijzigingen aan artikel 17 van het decreet van 7 juni 2013 hebben niet tot gevolg dat de rondtrekkende woonwagenbewoners geen doelgroep meer zullen zijn voor het EVA.

² Zie memorie van toelichting bij het decreet van 30 april 2009 tot wijziging van het decreet van 28 april 1998 inzake het Vlaamse beleid ten aanzien van etnisch-culturele minderheden en memorie van toelichting bij het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid.

³ Zie memorie van toelichting bij het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid.

Zoals wordt verduidelijkt in de artikelsgewijze toelichting wordt er vanuit het EVA geen eerstelijnsaanbod voorzien naar woonwagenbewoners. Daarom wordt artikel 17, tweede lid, 1°, aangepast in die zin dat de dienstverlening van het EVA naar individuele burgers, beperkt is tot personen van buitenlandse herkomst.

Het EVA kan op basis van zijn overige kerntaken nog voldoende aandacht besteden aan de doelgroep van de rondtrekkende woonwagenbewoners.

3.1.4 Vreemdelingen zonder wettig verblijf

Het Vlaamse integratiebeleid richt zich ook tot vreemdelingen zonder wettig verblijf. In artikel 4, § 2, tweede lid, van het decreet van 7 juni 2013 staat uitdrukkelijk vermeld dat de menswaardige begeleiding en oriëntatie van vreemdelingen zonder wettig verblijf, prioritair gevoerd met betrekking tot de gezondheidszorg, het kleuteronderwijs en het onderwijs voor leerplichtigen, vermeld in de wet van 29 juni 1983 betreffende de leerplicht, en gericht op de oriëntering naar een zinvol toekomstperspectief, ook behoren tot de doelstellingen van het integratiebeleid.

In de uitvoering van hun decretale taken bieden de Agentschappen Integratie en Inburgering ondersteuning aan lokale besturen, diensten en organisaties die met personen zonder wettig verblijf in contact komen.

3.2 Inclusief horizontaal beleid

De Commissie Diversiteit stelt dat er nood is aan een ambitieus en overkoepelend actieplan met innovatieve en beleidsdomeinoverschrijdende acties, met een duidelijke afstemming tussen de verschillende beleidsdomeinen en met duidelijk meetbare en evalueerbare resultaatsindicatoren. De Commissie Diversiteit vraagt om deze elementen mee op te nemen in de omschrijving van het horizontaal integratiebeleidsplan.

Het Horizontaal Integratiebeleidsplan (HIBP) is opgebouwd aan de hand van een overheidsbreed – en dus transversaal – doelstellingenkader. Elk beleidsdomein moet de nodige inspanningen leveren om deze doelstellingen te realiseren. Dit is momenteel reeds verankerd in het decreet. Het huidige HIBP bevat ook meerdere transversale acties (bv. op vlak van monitoring).

De huidige formulering in het decreet bepaalt eveneens dat er aan de acties uit het HIBP indicatoren moeten worden verbonden waarmee de voortgang kan worden gemeten.

Het ontwerp van decreet bevat louter een wijziging van het rapporteringsritme, om de administratieve lasten te verminderen.

3.3 Opdrachtschrijving van de participatieorganisatie

De Commissie Diversiteit stelt vast dat er met betrekking tot de algemene doelstelling van de participatieorganisatie een discrepantie is tussen de memorie van toelichting en het ontwerpdecreet. In de memorie van toelichting lijkt het dat de opdrachten van de participatieorganisatie gezien worden binnen de algemene en globale doelstelling van het integratiebeleid, met name het bevorderen van de participatie van de doelgroep aan de samenleving (Art. 2, 14° van het integratiedecreet), terwijl in het voorontwerp van decreet twee van de eerdere deelopdrachten (empowerment en emancipatie en correcte beeldvorming) nu de globale doelstelling vormen.

De Commissie Diversiteit onderstreept dat het belangrijk is dat de participatieorganisatie haar autonome en onafhankelijke werking behoudt. Ook de Vlor duidt op het essentiële belang van een onafhankelijke positie, ook wanneer er gewerkt zal worden op basis van een samenwerkingsovereenkomst tussen de participatieorganisatie en de Vlaamse Regering.

Ten slotte wijst de Vlor er op dat het voorontwerp voorziet in een belangrijke uitbreiding van de opdrachten van de participatieorganisatie. De Vlor vraagt enerzijds dat er voldoende middelen worden voorzien zodat de uitbouw van deze opdracht effectief gerealiseerd kan worden en anderzijds dat de participatieorganisatie een voldoende autonome positie kan innemen bij het uitoefenen van de nieuwe opdracht.

3.3.1. Discrepantie tussen memorie van toelichting en decreet

Zoals de tekst van artikel 6 van het ontwerp van decreet aangeeft, vervult de participatieorganisatie haar opdrachten steeds met het oog op de empowerment en de emancipatie de bijzondere doelgroepen en met het oog op de correcte beeldvorming van de bijzondere doelgroepen.

Om mogelijke verwarring te vermijden, is de passus in de memorie van toelichting waar de Commissie Diversiteit naar verwijst als volgt aangepast: *De participatieorganisatie treedt niet langer op als een forum van organisaties van personen van buitenlandse herkomst, maar het staat haar vrij om zich te organiseren in functie van de uitvoering van haar algemene opdrachten.*

Aangezien de opdrachten van de participatieorganisatie allemaal focussen op het versterken van de beleidsparticipatie van de bijzondere doelgroepen dragen deze opdrachten uiteraard finaal ook bij tot de algemene doelstelling van het integratiebeleid om de participatie aan de samenleving van de bijzondere doelgroepen te bevorderen.

3.3.2. Onafhankelijke en autonome werking van de participatieorganisatie

Binnen het kader van de samenwerkingsovereenkomst die wordt gesloten met de Vlaamse Regering, kan de participatieorganisatie autonoom en onafhankelijk te beslissen over de uitvoering van haar opdrachten.

In artikel 10 van het decreet staat uitdrukkelijk dat de participatieorganisatie onafhankelijk is bij de uitoefening van haar opdrachten. Dat behelst onder meer het onafhankelijk formuleren en communiceren van adviezen en aanbevelingen, en het onafhankelijk samenstellen van haar organen.

3.3.3. Uitbreiding van de opdracht

Overeenkomstig artikel 11 van het decreet van 7 juni 2013 zal de Vlaamse Regering binnen de beschikbare begrotingskredieten jaarlijks een algemene werkingssubsidie en een investeringssubsidie toekennen om een werking met voldoende lokale spreiding uit te bouwen. Deze subsidies worden toegekend op basis van de samenwerkingsovereenkomst. Op 1 januari 2021 zal de eerste samenwerkingsovereenkomst van start gaan.

3.4. Gegevensuitwisseling

De Commissie Diversiteit vindt het positief dat gemeenten via elektronische gegevensuitwisseling zullen kunnen beschikken over gegevens van bewoners die een inburgeringstraject volgen of gevolgd hebben, maar wijst op de noodzaak om de grondrechten van de betrokkenen, o.m. inzake privacy, te respecteren.

Naar aanleiding van het advies van de Raad van State wordt deze bepaling niet opgenomen in het ontwerp van decreet.

3.5. Flexibel integratietraject

De Commissie Diversiteit vindt het positief dat de lijst van opleidingen die in aanmerking komen voor een flexibel traject verder kan worden aangevuld zodat ook bepaalde beroepsopleidingen van VDAB in aanmerking kunnen komen. De Vlor vraagt dat naast de beroepsopleidingen van de VDAB ook de beroepsopleidingen van de centra voor volwassenenonderwijs, inclusief geletterdheidsmodules, in aanmerking komen voor een flexibel traject.

In de toelichting bij artikel 13 worden de beroepsopleidingen van de centra voor volwassenenonderwijs toegevoegd als voorbeeld.

3.6. Sterke samenwerking bij inburgeringstrajecten met professioneel perspectief

De Commissie Diversiteit vraagt dat er duidelijkheid is over de regierol bij elk inburgeringstraject met professioneel perspectief. Elke betrokken instantie moet zijn eigen opdracht met betrekking tot het inburgeringstraject met professioneel perspectief ten volle uitvoeren en daarbij sterk inzetten op samenwerking. Dat vergt duidelijke en concrete afspraken op het terrein.

De Vlaamse overheid erkent de noodzaak aan meer concrete werkafspraken tussen de verschillende instanties die een schakel kunnen vormen in een inburgeringstraject met professioneel perspectief. In uitvoering van artikel 34 van het decreet van 7 juni 2013 hebben het EVA en VDAB een samenwerkingsovereenkomst afgesloten. Binnen deze overeenkomst worden momenteel meer concrete afspraken uitgewerkt over regie en afstemming wat betreft de trajecten naar Werk en naar Inburgering.

3.7. Beleidskader NT2

Voor de Vlor is de plaats van de private aanbodverstrekkers binnen dit beleidskader onvoldoende duidelijk. De Vlor kan op basis van de voorliggende tekst niet opmaken in welke mate het bindende karakter op vlak van niveaubepaling en snelheid en de rechtstreekse inschrijving ook van toepassing zijn op de private aanbodverstrekkers en vraagt naar bijkomende verduidelijking.

Wat betreft de verwijzing naar het referentiekader voor onderwijskwaliteit Nederlands als tweede taal is voor de Vlor niet duidelijk:

- naar welk referentiekader precies verwezen wordt;
- wat de precieze afstand is tussen dit referentiekader en het globale referentiekader voor onderwijskwaliteit;
- of dit referentiekader voor onderwijskwaliteit Nederlands als tweede taal reeds definitief is goedgekeurd, en wie hiertoe de bevoegde minister is;
- in welke mate alle aanbodverstrekkers door dit kader gevat zullen worden.

De Vlor kan niet akkoord gaan met de verwijzing naar een referentiekader voor onderwijskwaliteit Nederlands als tweede taal waarvan de inhoud en het statuut niet duidelijk zijn.

Wat het ondersteuningsaanbod voor lesgevers Nederlands tweede taal betreft, is de Vlor van oordeel dat hierbij voldoende evenwicht moet gezocht worden tussen het Vlaamse en het lokale niveau. Daarnaast moet er ook op vlak van ondersteuning een voldoende geïntegreerd aanbod uitgetekend worden, waarbij Nederlands tweede taal gekaderd kan worden binnen een ruimer geletterdheidsbeleid.

Ten slotte merkt de Vlor op dat de begrippen 'programmatie' en 'inrichting' niet steeds correct worden gehanteerd in de memorie van toelichting. Het begrip 'Programmatie' verwijst naar de onderwijsbevoegdheid van de centra zoals

goedgekeurd door de Vlaamse Regering, 'inrichting' verwijst naar de manier waarop de centra gebruik maken van de toegekende onderwijsbevoegdheid.

3.7.1. Rol private aanbodverstrekkers

Het ontwerp van decreet bepaalt de modaliteiten op vlak van niveaubepaling en snelheid en de rechtstreekse inschrijving voor wat betreft de publieke onderwijsverstrekkers. Indien aanvullend beroep wordt gedaan op private aanbodverstrekkers, worden de modaliteiten, cf. de regeling met de publieke onderwijsverstrekkers, nader omschreven in de desbetreffende overheidsopdrachten.

3.7.2. Referentiekader voor onderwijskwaliteit NT2

Het Referentiekader NT2 werd ontwikkeld door de onderwijsinspectie, in opdracht van de minister bevoegd voor inburgering. Het is een kwaliteitskader dat de krijtlijnen uitzet voor een kwaliteitsvol NT2-aanbod bij alle mogelijke NT2-aanbieders, dus ook private aanbodverstrekkers. Het biedt hen een houvast om de kwaliteit van het NT2-aanbod verder te ontwikkelen, maar respecteert tegelijkertijd ook de autonomie van iedere NT2-aanbieder. Het kader sluit aan bij het Referentiekader voor Onderwijskwaliteit, maar werd voldoende geconcretiseerd tot op het niveau van de opleiding NT2.

3.7.3. Ondersteuningsaanbod voor lesgevers Nederlands tweede taal

Om te waarborgen dat er voldoende evenwicht bestaat tussen het Vlaamse en het lokale niveau wordt het voorstel van ondersteuningsaanbod besproken op het regionaal NT2-overleg.

De centra voor basiseducatie kunnen hier mee waken over de inbedding in een ruimer geletterdheidsbeleid voor de specifieke CBE-doelgroep.

3.7.4. Programmatie en inrichting

In de toelichting bij de artikelen 16 en 17 werd het begrip 'programmatie' een keer foutief gebruikt. Dit werd aangepast.

4. Advies Raad van State

De Raad van State, afdeling Wetgeving, gaf op 23 juli 2018 zijn advies nr. 63.768/1/V over het voorontwerp van decreet.

4.1. Toepassingsvoorwaarden artikel 10 BWHI

Artikel 15 van het ontwerp strekt tot het invoeren van procedureregels inzake het beroep dat bij de politierechtbank kan worden ingesteld tegen de opgelegde administratieve geldboetes, alsmede tot het invoeren van de mogelijkheid om hoger beroep bij de rechtbank van eerste aanleg in te stellen tegen het vonnis waarbij de politierechtbank uitspraak doet over de genoemde beroepen.

De Raad van State merkte op dat het bepalen van de bevoegdheid van de rechtscolleges en het regelen van de rechtspleging ervoor, in beginsel behoort tot de bevoegdheid van de federale wetgever. De gemeenschappen en de gewesten kunnen dit terrein betreden als is voldaan aan de toepassingsvoorwaarden van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Daartoe is vereist dat de regeling noodzakelijk kan worden geacht voor de uitoefening van de bevoegdheden van de gemeenschap of het gewest, dat de aangelegenheid waarvoor de federale overheid bevoegd is zich tot een gedifferentieerde regeling leent, en dat de weerslag van de betrokken bepalingen op die aangelegenheid slechts marginaal is.

De Raad van State raadt aan om in de memorie van toelichting passend te verantwoorden waarom aan de toepassingsvoorwaarden van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 is voldaan.

Er kan op redelijke gronden worden geargumenteed dat aan deze voorwaarden voldaan is:

- 1) het garanderen van een mogelijkheid tot hoger beroep dient om te vermijden dat politierechtbanken definitieve uitspraken zouden doen die een coherent inburgeringsbeleid en sanctioneringsbeleid doorkruisen;
- 2) de procedureregeling in het Gerechtelijk Wetboek leent zich tot een gedifferentieerde regeling, temeer daar de rechtbank van eerste aanleg sowieso al rehtens bevoegd is om in bepaalde andere materies (art. 601bis Gerechtelijk Wetboek) uitspraak te doen in hoger beroep;
- 3) de weerslag van artikel 14 van de ontworpen regeling is slechts marginaal, aangezien de regel in het verlengde ligt van een bestaande regel (art. 577 Gerechtelijk Wetboek), en het allicht om een beperkt aantal zaken gaat.

4.2. Advies Gegevensbeschermingsautoriteit

De Raad van State merkte op dat artikel 36, lid 4, van de algemene verordening gegevensbescherming, gelezen in samenhang met artikel 57, lid 1, c), en overweging 96 ervan, voorziet in een verplichting om de toezichthoudende autoriteit, in dit geval de Gegevensbeschermingsautoriteit bedoeld in de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit, te raadplegen bij het opstellen van een voorstel voor een door een nationaal

parlement vast te stellen wetgevingsmaatregel in verband met de verwerking van persoonsgegevens.

De Raad van State merkte terecht op dat de Gegevensbeschermingsautoriteit niet is geraadpleegd over het voorontwerp van decreet. De bepalingen over de uitwisseling van persoonsgegevens met de gemeenten worden niet opgenomen in het ontwerp van decreet.

4.3. Inhoud samenwerkingsovereenkomst participatieorganisatie

Het ontworpen artikel 9 van het decreet van 7 juni 2013 voorziet in het sluiten van een samenwerkingsovereenkomst tussen de participatieorganisatie en de Vlaamse Regering.

De Raad van State merkte op dat in het eerste lid van artikel 9 het voorwerp van die overeenkomst, gelet op de beginselen die de uitoefening van de normatieve functie beheersen, terecht wordt beperkt tot de praktische en de concrete uitvoering van de decretale opdrachten van de participatieorganisatie. Volgens de Raad van State staat het tweede lid van het ontworpen artikel 9 daarop enigszins haaks doordat wordt bepaald dat de samenwerkingsovereenkomst minstens afspraken bevat over de te realiseren opdrachten, met inbegrip van de strategische en de operationele doelstellingen en de manier waarop die gemeten of gewaardeerd worden. Het ontworpen tweede lid moet worden ingeperkt in het licht van wat in het ontworpen eerste lid is opgenomen.

De beginselen die de uitoefening van de normatieve functie beheersen, vereisen dat een samenwerkingsovereenkomst beperkt blijft tot de concrete uitwerking, op praktisch vlak, van het decretale en reglementaire kader. Om tegemoet te komen aan de opmerking van de Raad van State wordt in het ontworpen artikel 9, tweede lid van het decreet van 7 juni 2013 het woord "minstens" weggelaten zodat duidelijk blijkt dat de samenwerkingsovereenkomst beperkt blijft tot afspraken over de uitvoering van de opdrachten, met inbegrip van de strategische en operationele doelstellingen en de manier waarop die gemeten of gewaardeerd worden.⁴

4.4. Subsidiëring door het Agentschap Integratie en Inburgering

De Raad van State merkte op dat subsidiëring aan een enkele organisatie niet per se in strijd is met het beginsel van gelijkheid en non-discriminatie, maar voegt er onmiddellijk aan toe dat het nominatief aanwijzen van één enkele vereniging, er

⁴ In zijn advies nr. 62.969/3 over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap betreffende de bovenlokale cultuurwerking heeft de Raad van State uitdrukkelijk geoordeeld dat er geen bezwaar rijst wat betreft de beginselen die de uitoefening van de normatieve functie beheersen, indien de [beheers]overeenkomst beperkt is tot een concretisering van de subsidievoorwaarden door middel van strategische en operationele doelstellingen en de bijbehorende indicatoren.

voor zorgt dat andere verenigingen die de opgedragen taken zouden kunnen uitoefenen, worden uitgesloten. Dit lijkt moeilijk te verzoenen met het voornoemde beginsel van gelijkheid en non-discriminatie.

De bepaling over de subsidiëring door het Agentschap Integratie en Inburgering wordt niet opgenomen in het ontwerp van decreet.

4.5. Vlaams Afsprakenkader NT2

Het ontworpen artikel 46/2 regelt de oriëntering van de anderstalige naar het meest gepaste aanbod NT2. Bij de oriëntering naar een centrum voor volwassenenonderwijs of een centrum voor basiseducatie geldt dat de niveaubepaling en snelheid van leren bindend zijn voor het CVO of CBE. Van dat bindende karakter kan afgeweken worden in de gevallen bepaald in het Vlaamse Afsprakenkader NT2. De oriëntering naar een universitair talentcentrum, een erkend centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine of middelgrote ondernemingen of een centrum voor beroepsopleiding gebeurt overeenkomstig de afspraken vastgelegd in het Vlaams afsprakenkader NT2. Het Vlaams Afsprakenkader NT2 wordt opgemaakt en minstens vijfjaarlijks geactualiseerd door het EVA. Het Vlaams NT2 overleg keurt het Vlaams Afsprakenkader en de actualisering ervan goed.

De Raad van State merkte op dat wordt verwezen naar normen die niet tot stand zijn gekomen volgens de bij of krachtens de Grondwet vastgestelde regels en dat er wordt geraakt aan het beginsel van de eenheid van de verordende macht. Bovendien ontbreken de waarborgen waarmee de klassieke regelgeving gepaard gaat, zoals die inzake de bekendmaking en de preventieve controle van de Raad van State, afdeling Wetgeving.

De Raad van State beveelt aan om de verwijzing naar het Afsprakenkader NT2 te vervangen door de opname van de toepasselijke regels inzake oriëntering in het ontwerp zelf (of eventueel door een delegatie aan de Vlaamse Regering).

Om tegemoet te komen aan de opmerkingen van de Raad van State wordt in het ontwerp bepaald dat de Vlaamse Regering de regels over het afwijken van het bindende karakter van de niveaubepaling en de snelheid van leren vaststelt, alsook regels over de oriëntering naar een universitair talentcentrum, een erkend centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine of middelgrote ondernemingen of een centrum voor beroepsopleiding.

B. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 2

In artikel 2 wordt een punt 15°/1 ingevoegd dat de definitie van een langdurig verblijf geeft. Er wordt een punt 21/1° ingevoegd dat de definitie van een persoon van buitenlandse herkomst geeft. Er wordt een punt 22°/1 toegevoegd dat de definitie van een residentieel woonwagenterrein geeft. Deze definities zijn belangrijk voor een beter begrip van de bijzondere doelgroepen van het integratiebeleid.

Punt 28° en punt 29°, die respectievelijk de definitie geven van een wachtuitkering en een werkloosheidsuitkering, worden opgeheven.

In de bestaande tekst van het decreet wordt in artikel 29, § 3, en in artikel 39, § , eerste lid, verwezen naar "inburgeraars die inkomsten verwerven via een wachtuitkering of een werkloosheidsuitkering". Deze omschrijving sluit echter de inburgeraar uit die in zijn beroepsinschakelingstijd zit, aangezien in deze periode geen uitkering wordt toegekend aan de betrokkene. Een inburgeraar die in zijn beroepsinschakelingstijd zit, kan echter wel door VDAB doorverwezen worden naar het EVA om een vormingsprogramma te volgen.

In de hogervermelde artikelen wordt daarom de verwijzing naar 'de inburgeraar die inkomsten verwerft via een wachtuitkering of een werkloosheidsuitkering' telkens vervangen door 'de inburgeraar die verplicht ingeschreven werkzoekende is'. Een verplicht ingeschreven werkzoekende is overeenkomstig artikel 2, 11°, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding" een werkzoekende die is ingeschreven bij de VDAB met het oog op het verkrijgen van een werkloosheidsuitkering of een inschakelingsuitkering. Deze definitie omvat ook de werkzoekende die in zijn beroepsinschakelingstijd zit.

In een nieuw punt 24°/1 wordt voor de definitie van het begrip "verplicht ingeschreven werkzoekende" verwezen naar artikel 2, 11°, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding".

Artikel 3

Artikel 3 van het bestaande decreet omschrijft de doelgroep van het Vlaamse integratiebeleid. Deze doelgroep wordt gedeeltelijk gewijzigd.

Het uitgangspunt blijft dat het integratiebeleid zich op alle Vlamingen richt, met speciale aandacht voor de bijzondere doelgroepen.

Het Vlaamse integratiebeleid focust in de eerste plaats op personen van buitenlandse herkomst. De definitie van dit begrip wordt nu opgenomen in artikel 2, 21°/1, maar wijzigt inhoudelijk niet.

Sinds het decreet inzake het Vlaamse beleid ten aanzien van etnisch-culturele minderheden van 28 april 1998 heeft het Vlaamse integratiebeleid ook aandacht voor traditionele woonwagenbewoners. Met deze wijziging kiezen we ervoor om de focus te leggen bij de rondtrekkende woonwagenbewoners en niet langer bij de woonwagenbewoners die op residentiële woonwagenterreinen verblijven.

Veel rondtrekkende woonwagenbewoners, in hoofdzaak de rondtrekkende Belgische Rom, bevinden zich in een erg kwetsbare situatie en kennen een grote armoede. Door hun rondtrekkende bestaan hebben ze moeite met het vinden van werk, blijven ze vaak verstoken van de nodige hulpverlening, hebben ze moeite om afspraken te maken met gezondheidsverleners en gaan de kinderen niet of nauwelijks naar school. Zij leven vaak volledig geïsoleerd van de "burger"-maatschappij. Een geïntegreerd en gecoördineerd integratiebeleid kan ervoor zorgen dat de verschillende beleidsdomeinen en de lokale besturen en voorzieningen samenwerken en de nodige initiatieven nemen om deze kwetsbare en geïsoleerde doelgroep te bereiken.

Het Vlaamse integratiebeleid heeft specifieke maar geen exclusieve aandacht voor rondtrekkende woonwagenbewoners. Zij blijven voornamelijk doelgroep van andere beleidsdomeinen. Vanuit het integratiebeleid zijn de rondtrekkende woonwagenbewoners doelgroep in functie van coördinatie en afstemming over de verschillende beleidsdomeinen heen.

Woonwagenbewoners die op residentiële terreinen verblijven zijn beter ingebed in een sociaal weefsel. Doordat deze mensen op een vaste plaats wonen, kunnen de kinderen er school lopen, kan er een band ontstaan met de lokale voorzieningen en kunnen ze zekerheden inbouwen in hun leven. Het inclusieve beleid van de verschillende beleidsdomeinen, het contact met de lokale beheerders en de lokale voorzieningen volstaan in principe om deze doelgroep te bereiken.

Artikel 4 en 5

In artikel 5, §2, van het bestaande decreet wordt een tweede lid toegevoegd dat de rapportering van de commissie Integratiebeleid over de voortgang van het gevoerde beleid koppelt aan de actualisering van het actieplan en aan het opstellen van een voorstel van doelstellingenkader voor een nieuw actieplan. Dat betekent dat er twee jaar na de opstart van het plan een rapportering is over de voortgang van de acties en het gevoerde beleid, en vijf jaar na de opstart van het plan een rapportering is over het afgelopen actieplan. Beide rapporteringen worden door de Vlaamse Regering aan het Vlaams Parlement bezorgd. Deze werkwijze wordt

eveneens gevolgd bij de rapportering over het horizontaal gelijkekansenbeleidsplan.

In artikel 6 van het bestaande decreet wordt de tweede paragraaf opgeheven en wordt de verwijzing naar de rapportering aangepast.

Artikel 6

Artikel 8 van het bestaande decreet, dat gaat over de erkenning van een participatieorganisatie, wordt gewijzigd. Het uitgangspunt dat de Vlaamse Regering één participatieorganisatie erkent, blijft behouden, maar de focus wordt verruimd. De participatieorganisatie treedt niet langer op als een forum van organisaties van personen van buitenlandse herkomst, maar het staat haar vrij om zich te organiseren in functie van de uitvoering van haar algemene opdrachten. Om deze opdrachten te vervullen kan de participatieorganisatie samenwerken met zowel verenigingen en netwerken, als individuele experts. Als netwerkspeler kan de participatieorganisatie al deze actoren samenbrengen en construeert ze gezamenlijk een brug naar overheid en externe spelers.

Binnen de context van het integratiebeleid opteren we ervoor om te focussen op het versterken van de beleidsparticipatie van de bijzondere doelgroepen. Daarom worden de decretale opdrachten duidelijker omschreven:

- Het sensibiliseren voor en ondersteunen van lokale actoren bij het nemen van initiatieven om de beleidsparticipatie van de bijzondere doelgroepen te bevorderen wordt opgenomen als opdracht van de participatieorganisatie. Beleidsparticipatie vatten we ruimer op dan het uitwerken van technieken om 'inspraak te vragen' of 'input te verzamelen'. Ondersteunen van moeilijk bereikbare groepen en capaciteitsopbouw inzake beleidsparticipatie moeten hierbij ook de nodige aandacht krijgen. Naast en samen met het brede middenveld heeft de participatieorganisatie vanop de tweede lijn een rol te spelen in deze capaciteitsopbouw.
- De decretale opdrachten van de participatieorganisatie m.b.t. belangenbehartiging, het vertegenwoordigen van de doelgroep en het uitbrengen van beleidsaanbevelingen, dragen reeds bij aan het versterken van de beleidsparticipatie van de bijzondere doelgroepen en blijven daarom behouden.
- Tot slot wordt verduidelijkt dat deze opdrachten van de participatieorganisatie steeds kaderen in een meer globale doelstelling, namelijk empowerment en emancipatie van de bijzondere doelgroepen en correcte beeldvorming over de bijzondere doelgroepen.

Uiteraard kan de participatieorganisatie buiten haar algemene opdrachten ook initiatieven opzetten die kaderen in deze globale doelstelling, als daar vanuit andere beleidsdomeinen vraag naar is. Dergelijke initiatieven zullen echter geen deel uitmaken van de samenwerkingsovereenkomst, vermeld in artikel 9, en zullen evenmin voorwerp uitmaken van de subsidiëring, vermeld in artikel 11.

Artikel 7

Artikel 9 van het bestaande decreet wordt gewijzigd in die zin dat met de participatieorganisatie een samenwerkingsovereenkomst zal worden afgesloten voor een periode van vijf jaar. Deze overeenkomst laat toe de verwachtingen van de participatieorganisatie en de Vlaamse overheid t.a.v. de decretale opdrachten van de participatieorganisatie gezamenlijk te expliciteren en te vertalen naar een aantal strategische en operationele doelstellingen. Aan de doelstellingen kunnen ook concrete indicatoren worden gekoppeld. De participatieorganisatie beslist, binnen het kader van deze samenwerkingsovereenkomst, vervolgens autonoom en onafhankelijk over de uitvoering van haar opdrachten.

Om deze doelstellingen te realiseren, zal de Vlaamse overheid de nodige middelen ter beschikking stellen.

Artikel 8

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 9

Het tweede lid van artikel 12 wordt opgeheven. Lokale besturen zijn immers het beste geplaatst om zelf hun regierol over het lokale integratiebeleid concreet in te vullen.

Artikel 10

Artikel 17 van het bestaande decreet bepaalt dat het EVA tot opdracht heeft om de integratie te ondersteunen, te stimuleren en te begeleiden. Om deze opdracht te vervullen, realiseert het EVA een aantal kerntaken. De eerste kerntaak bestaat er volgens de huidige tekst van artikel 17 in om via een aanbod op maat de bijzondere doelgroepen van het Vlaamse integratiebeleid te versterken. Deze kerntaak omvat de dienstverlening bestemd voor individuele burgers. We onderscheiden daarbij twee types van aanbod: inburgeringstrajecten en een vormings- en begeleidingsaanbod.

Onder bijzondere doelgroepen worden zowel personen van buitenlandse herkomst als woonwagenbewoners verstaan. De (rondtrekkende) woonwagenbewoners zijn echter doelgroep van het integratiebeleid in functie van coördinatie en afstemming

over de verschillende beleidsdomeinen heen. Naar de woonwagenbewoners toe wordt er vanuit het EVA geen eerstelijns aanbod voorzien. Dit is eerder een taak van de andere beleidsdomeinen. Gelet op het voorgaande wordt artikel 17 aangepast in die zin dat de eerste kerntaak van het EVA focust op personen van buitenlandse herkomst.

Artikel 11

In artikel 29, § 3, van het bestaande decreet wordt de verwijzing naar de inburgeraar die inkomsten verwerft via een wachtuitkering of een werkloosheidsuitkering gewijzigd in een verwijzing naar de inburgeraar die verplicht ingeschreven werkzoekende is.

Op die manier wordt opgevangen dat niet enkel aan de inburgeraars die een inschakelingsuitkering of werkloosheidsuitkering ontvangen, maar ook aan de inburgeraars die in hun beroepsinschakelingstijd zitten, een vormingsprogramma wordt aangeboden zoals door de VDAB aangeduid bij doorverwijzing. Een inburgeraar die in zijn beroepsinschakelingstijd zit, kan immers ook door VDAB doorverwezen worden naar het EVA om een vormingsprogramma te volgen.

Artikel 12

Artikel 31, § 3, van het bestaande decreet bepaalt de opleidingen die in aanmerking komen voor een flexibel inburgeringstraject. Met deze wijziging krijgt de Vlaamse Regering delegatie om de lijst met opleidingen verder aan te vullen. Dit laat toe om bijvoorbeeld bepaalde beroepsopleidingen van de VDAB of van de centra voor volwassenenonderwijs eveneens in aanmerking te nemen voor een flexibel traject.

Artikel 13

Dit artikel wijzigt artikel 39, § 3, van het bestaande decreet. De bedoeling van paragraaf 3 bestond erin om een uitzonderingsregime op te nemen voor inburgeraars die inkomsten verwerven via een wachtuitkering, werkloosheidsuitkering, maatschappelijke dienstverlening of een leefloon. De inbreuken, zoals vermeld in de eerste paragraaf van artikel 39 worden voor deze groep van inburgeraars gemeld aan het VDAB of het betrokken OCMW (in plaats van aan het departement of het IVA).

Volgens de huidige tekst van het eerste lid wordt de inburgeraar die inkomsten verwerft via een wachtuitkering of werkloosheidsuitkering, in geval van een inbreuk naar VDAB doorgestuurd, met het oog op sanctionering.

Overeenkomstig de wettelijke en decretale bepalingen ter zake, kan de controledienst van de VDAB enkel een sanctie opleggen aan de inburgeraar die in het kader van zijn individueel actieplan door VDAB werd doorverwezen naar het

EVA. De huidige formulering van artikel 39, § 3, eerste lid zorgt er voor dat ook inburgeraars die niet door VDAB zijn doorverwezen naar het EVA, ingeval van een inbreuk naar VDAB worden gestuurd. VDAB heeft echter geen sanctionerende bevoegdheid t.a.v. deze inburgeraars. Om dit op te vangen wordt artikel 39, § 3, eerste lid aangepast in die zin dat er uitdrukkelijk wordt verwezen naar inburgeraars die naar het EVA zijn doorverwezen door VDAB.

Net als in artikel 29, § 3, wordt er voor geopteerd om te verwijzen naar inburgeraars die verplicht ingeschreven werkzoekende zijn. Op die manier kunnen ook inburgeraars die nog in hun beroepsinschakelingstijd zitten, en dus geen uitkering ontvangen, worden doorverwezen naar VDAB, met het oog op een eventuele negatieve evaluatie.

Het tweede lid van artikel 39, § 3, voorziet in soortgelijke regeling voor inburgeraars die inkomsten verwerven via maatschappelijke dienstverlening of een leefloon. Deze inburgeraars worden bij een inbreuk doorgestuurd naar het OCMW, met het oog op sanctionering daar.

De huidige formulering van artikel 39, § 3, tweede lid zorgt ervoor dat alle inburgeraars die inkomsten verwerven via maatschappelijke dienstverlening of een leefloon, bij een inbreuk worden doorgestuurd naar het betrokken OCMW.

Opdat het OCMW een sanctie kan opleggen, volstaat het niet dat de inburgeraar inkomsten verwerft via maatschappelijk dienstverlening of een leefloon. Het volgen van inburgeringscursus moet uitdrukkelijk gekoppeld zijn aan de toekenning of behoud van die inkomsten.

Het tweede lid van artikel 39, § 3, wordt daarom aangepast in die zin dat enkel de inburgeraar die zich in een van de volgende twee gevallen bevindt bij een inbreuk wordt doorverwezen naar het OCMW:

- 1° De inburgeraar is in het kader van zijn geïndividualiseerd project maatschappelijke oriëntatie verplicht om een inburgeringscursus te volgen.
- 2° Het OCMW heeft het volgen van een inburgeringstraject als voorwaarde gekoppeld aan de toekenning of het behoud van financiële hulpverlening.

In alle andere gevallen zal een inburgeraar die inkomsten verwerft via maatschappelijke dienstverlening of een leefloon, bij een inbreuk worden doorverwezen naar het departement of het IVA.

Artikel 14

In artikel 40, § 2, van het bestaande decreet wordt het vijfde lid vervangen. Dit brengt inhoudelijk twee wijzigingen met zich mee.

In het bestaande artikel begint voor de inburgeraar de termijn om beroep in te dienen bij de politierechtbank te lopen vanaf de kennisgeving van de beslissing waarbij hem een administratieve geldboete wordt opgelegd. In artikel 42 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 houdende de uitvoering van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid wordt verduidelijkt dat de datum van de afgifte op de post van de aangetekende brief geldt als kennisgeving van de beslissing.

Deze regeling kan er voor zorgen dat de werkelijke termijn voor het indienen van een beroep aanzienlijk kan worden ingekort en zelfs in belangrijke mate kan verschillen van geval tot geval (als er bijvoorbeeld een weekend/feestdag volgt op de datum van afgifte op de post). Om dit te remediëren wordt in het nieuwe vijfde lid bepaald dat de beroepstermijn start vanaf de derde werkdag die volgt op die waarop de brief, vermeld in het vierde lid, aan de postdiensten overhandigd werd. Artikel 42 van het besluit van de Vlaamse Regering zal ook nog aangepast worden.

Daarnaast wordt met toepassing van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen de mogelijkheid om tegen het vonnis van de politierechter hoger beroep in te stellen bij de rechtbank van eerste aanleg ingeschreven. Het garanderen van een mogelijkheid tot hoger beroep dient om te vermijden dat politierechtbanken definitieve uitspraken zouden doen die een coherent inburgeringsbeleid en sanctioneringsbeleid doorkruisen.

Het bepalen van de bevoegdheid van de rechtscolleges en het regelen van de rechtspleging ervoor, behoort in beginsel tot de bevoegdheid van de federale wetgever. De gemeenschappen en de gewesten kunnen dit terrein betreden als is voldaan aan de toepassingsvoorwaarden van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Daartoe is vereist dat de regeling noodzakelijk kan worden geacht voor de uitoefening van de bevoegdheden van de gemeenschap of het gewest, dat de aangelegenheid waarvoor de federale overheid bevoegd is zich tot een gedifferentieerde regeling leent, en dat de weerslag van de betrokken bepalingen op die aangelegenheid slechts marginaal is.

Ter zake kan op redelijke gronden worden geargumenteed dat aan deze voorwaarden voldaan is:

- 1) het garanderen van een mogelijkheid tot hoger beroep dient om te vermijden dat politierechtbanken definitieve uitspraken zouden doen die een coherent inburgeringsbeleid en sanctioneringsbeleid doorkruisen;
- 2) de procedureregeling in het Gerechtelijk Wetboek leent zich tot een gedifferentieerde regeling, temeer daar de rechtbank van eerste aanleg sowieso al rechtens bevoegd is om in bepaalde andere materies (art. 601bis Gerechtelijk Wetboek) uitspraak te doen in hoger beroep;
- 3) de weerslag is slechts marginaal, aangezien de regel in het verlengde ligt van een bestaande regel (art. 577 Gerechtelijk Wetboek), en het allicht niet gaat om zeer veel zaken.

Artikel 15 en artikel 16

Op 25 maart 2016 heeft de Vlaamse Regering de conceptnota 'Uitbouw van een slagkrachtig NT2-beleid' goedgekeurd. Deze nota schetst het kader voor een doelgericht en doelmatig NT2-beleid voor alle anderstaligen die in het kader van een inburgeringstraject, een studietraject, een traject naar werk,... Nederlands leren of vrijwillig leren.

Het NT2-landschap is een complex landschap waarbinnen verschillende instanties een rol spelen. Zo zijn er verschillende NT2-aanbieders (volwassenenonderwijs als grootste aanbieder, universitaire centra, VDAB, private aanbodverstrekkers) en verschillende actoren die NT2 als onderdeel van hun begeleidingstraject aanbieden (VDAB, OCMW, Agentschappen Integratie en Inburgering) of die taalondersteuning als onderdeel van hun opleidingstraject aanbieden (VDAB, OCMW, Syntra). Anderstaligen die Nederlands willen leren, moeten op een deskundige en objectieve manier geïnformeerd, getest en toegeleid worden in functie van het meest geschikte aanbod Nederlands.

Het complexe NT2-landschap maakt dat het aangewezen is om de uitvoering van het NT2-beleid maximaal in samenspraak met alle betrokken actoren vorm te geven. Om die reden houdt de regie over een behoeftedekkend en behoeftegericht aanbod NT2 voortaan ook in dat er een Vlaams afsprakenkader NT2 wordt opgemaakt en minstens vijfjaarlijks geactualiseerd (zie artikel 16, 2°, van voorliggend ontwerp van decreet). Het Vlaams NT2-overleg krijgt de opdracht om dit afsprakenkader en de actualisering ervan goed te keuren (artikel 16, 3°).

De conceptnota schetst ook het kader voor een betere invulling van de opdrachten van het EVA zowel wat betreft de intake, testing en doorverwijzing van anderstaligen naar het meest gepaste aanbod NT2, als wat betreft de regie over dit aanbod. Met EVA worden de volgende vier organisaties bedoeld: het Agentschap Integratie en inburgering, het stedelijk Agentschap Integratie en Inburgering, Atlas vzw (Antwerpen), het stedelijk Agentschap IN-Gent vzw, en het Huis van het Nederlands Brussel vzw. In uitvoering van het decreet hebben zij de opdracht om binnen hun werkingsgebied de kernopdrachten met betrekking tot NT2 te realiseren.

Het EVA heeft de opdracht om een gecoördineerde en geobjectiveerde intake uit te voeren voor anderstaligen die Nederlands willen leren. Tijdens de intake peilt het EVA naar de behoefte van de anderstalige bij aanvang van zijn NT2-traject. Een inhoudelijk correcte en neutrale leervraagdetectie staat hierbij voorop. De intake en eventuele testing leidt tot een correcte en neutrale oriëntering van de anderstalige naar het aanbod dat het beste aansluit bij de gedetecteerde leervraag. Om dit alles zo goed mogelijk te kunnen realiseren, wordt de oriëntering door het EVA naar het meest gepaste aanbod NT2 nader geregeld. We verwijzen naar artikel 16 van voorliggend ontwerp van decreet.

Het EVA kan een anderstalige enkel oriënteren naar een NT2-aanbod dat ingericht is overeenkomstig de niveaus van taalkennis vastgelegd in het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Talen (artikel 15).

Voor anderstaligen zonder studiebewijs die georiënteerd worden naar een centrum voor volwassenenonderwijs of een centrum voor basiseducatie is het advies van het EVA minstens op het vlak van de niveaubepaling en de snelheid van leren (een standaardtraject met modules van 60 lestijden, een verkort of een verlengd traject) bindend voor het centrum in kwestie. Het EVA kan ook meteen rechtstreeks inschrijven in de meest gepaste module. Voor de anderstalige is dit de meest klantvriendelijke optie, maar dit is organisatorisch niet altijd en overal haalbaar. Op het regionaal NT2-overleg kunnen er aanvullende afspraken worden gemaakt om de oriëntering van de anderstalige naar het meest gepaste aanbod zo kwaliteitsvol en klantvriendelijk mogelijk te laten verlopen (artikel 15).

De afspraken over de oriëntering van de anderstalige naar een reguliere aanbodverstrekker buiten het volwassenenonderwijs worden vastgelegd door de Vlaamse Regering (artikel 15).

Twee instrumenten moeten de regierol over het NT2-aanbod versterken: kwaliteitsborging van het NT2-aanbod en het opstellen van een behoefteplan waarop de aanbodverstrekkers hun NT2-aanbod organiseren.

In overleg met de stakeholders ontwikkelde de onderwijsinspectie het referentiekader voor onderwijskwaliteit NT2, een kwaliteitskader dat de krijtlijnen uitzet voor een kwaliteitsvol NT2-aanbod. Het kader sluit enerzijds aan bij het nieuwe en binnen onderwijs breed gedragen Referentiekader voor Onderwijskwaliteit (het ROK), maar werd anderzijds voldoende geconcretiseerd tot op het niveau van de opleiding NT2. Elke aanbodverstrekker is ervoor verantwoordelijk om binnen dit referentiekader een kwaliteitsvol NT2-aanbod te voorzien. Voor elk centrum, vermeld in artikel 2, eerste lid, 4°, a) geldt het referentiekader voor onderwijskwaliteit vermeld in het decreet inspectie 2.0, ingevuld met de specificiteit van het referentiekader voor onderwijskwaliteit NT2. (artikel 15).

Om blijvend een kwaliteitsvol aanbod te realiseren, moet elke aanbodverstrekker een professionaliseringsbeleid voeren. Ter ondersteuning van het professionaliseringsbeleid in het volwassenenonderwijs subsidieert de Vlaamse overheid pedagogische begeleidingsdiensten en het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs (Vocvo). Deze diensten worden voortaan ook ingezet om samen te voorzien in een kwaliteitsvol, breed en op elkaar afgestemd ondersteuningsaanbod NT2 voor partners binnen onderwijs. Om dit aanbod maximaal te laten aansluiten bij de noden op het terrein wordt het

voorstel van ondersteuningsaanbod besproken op het regionaal NT2-overleg (artikel 16, 4°).

Om ervoor te zorgen dat het aanbod niet georganiseerd wordt volgens een eigen organisatieloga maar in functie van de gedetecteerde behoeften, zal het EVA voortaan op basis van een analyse van regionale behoeften en noden in het verleden en de analyse van de vraag regionaal een plan opmaken voor een behoeftedekkend aanbod NT2 in het volgende schooljaar. Het behoefteplan geeft aan wat de noden zijn voor een basisplanning NT2. Het is een werkinstrument op basis waarvan de aanbieders op basis waarvan de aanbieders hun aanbod NT2 kunnen inrichten. Het behoefteplan wordt goedgekeurd op het regionaal NT2-overleg. Dit wordt geregeld in artikel 16, 1° en 3°, van voorliggend ontwerp van decreet.

Artikel 17

De Vlaamse Regering stelt voor iedere bepaling van dit decreet de datum van inwerkingtreding vast.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding,

Liesbeth HOMANS